

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1263/2021
14.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Гордане Комненић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Радоњић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., чији је заједнички пуномоћник Слободан Шоћ, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 696/19 од 10.09.2020. године, у седници одржаној дана 14.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца АА из ..., изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 696/19 од 10.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 598/16 од 03.10.2018. године, која је исправљена решењем истог суда П 598/16 од 13.02.2019. године, ставом I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да је ништав уговор о доживотном издржавању, закључен између пок. ГГ као примаоца издржавања и тужених ББ и ВВ као давалаца издржавања, пред Првим основним судом у Београду под пословним бројем РЗ 3455/13, дана 26.11.2013. године, као и Анекс тог уговора закљученог пред бележником Миодрагом Глишићем, дана 06.03.2015. године, ОПУ 154-15 као неоснован. Ставом II изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженима наложи да му предају непокретности и то: стан бр. ... корисне површине 28,97 м², на ... спрату зграде у ..., ул. ... бр. ... на кп бр. ... К.О. ..., уписан у ЛН бр. ... К.О. ... и породичну стамбену зграду у улици ... број ..., на кп бр. ... К.О. ..., уписану у ЛН бр. ... К.О. ..., ослобођене од лица и ствари, као неоснован. Ставом III изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу у којем је тражио да суд наложи РГЗ – СКН да из ЛН бр. ... К.О. ... и ЛН бр. ... К.О. ..., избрише уписано право својине у корист тужених. Ставом IV изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да суд наложи РГЗ СКН да из ЛН бр. ... К.О. ... и ЛН бр. ... К.О. ... избрише забележбу о постојању уговора о доживотном издржавању, закљученог пред Првим основним судом у Београду, посл. бр.РЗ 3455/13 од 26.11.2013. године као и Анекса тог уговора закљученог пред јавним бележником Миодрагом Глишићем дана 06.03.2015. године ОПУ 154 – 15. Ставом V изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженима наложи да солидарно исплате тужиоцу као законском наследнику пок.

ГГ износ од 30.000 евра са законском затезном каматом од дана подизања новца са рачуна пок. ГГ до дана исплате целокупног износа тужиоцу, као неоснован. Ставом VI изреке, укинута је привремена мера одређена решењем Вишег суда у Београду П 598/16 од 07.06.2016. године. Ставом VII изреке, обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове парничног поступка у износу од 268.650,00 динара.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж 696/19 од 10.09.2020. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиоца и потврдио пресуду Вишег суда у Београду П 598/16 од 03.10.2018. године, исправљену решењем истог суда П 598/16 од 13.02.2019. године. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), и утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни повреде из става 1. тог члана Закона, пред другостепеним судом, које би могле да утичу на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је законски наследник пок. ГГ, који је преминуо дана 12.03.2016. године. Тужени су, у својству давалаца издржавања, закључили са пок. ГГ, у својству примаоца издржавања, дана 26.11.2013. године, предметни уговор о доживотном издржавању којим су се обавезали да пок. ГГ доживотно издржавају, бринући се о његовом здравственом стању, лечењу, хигијени стана, обезбеђивању комплетне исхране, одеће и обуће и других потреба према његовом здравственом стању, те да га сахране у породичној гробници, по православним обичајима. Прималац издржавања обавезао се да туженима, као даваоцима издржавања, пренесе право својине на стану број ..., површине 28,97 м², у улици ... број ..., на покретним стварима наведеним у уговору и средствима на банковним рачунима у Поштанској штедионици и ЕФГ Банци, сваком са уделом од по ½. Уговор је измењен Анексом од 06.03.2015. године, овереним код јавног бележника утолико што је уговорена заједница живота у кући примаоца издржавања, а прималац издржавања се обавезао да даваоцима издржавања, са једнаким уделима пренесе 1/8 делова непокретности у улици, уписаној у ЛН бр. ... К.О. ..., коју је прималац издржавања стекао наслеђем од оца Витомира по решењу Првог основног суда у Београду О /... од 07.10.2014. године. Пок. ГГ је рођен године, а лекарском оценом из 1958. године утврђен му је губитак опште радне способности од 75% као последица телесне болести. Кретао се уз помоћ инвалидских колица а живео је са својом мајком у кући у ул. ... и био корисник пензије. Тужена ББ је била запослена као у ..., па је њена радна обавеза била да пацијентима пружа медицинске услуге на терену у складу са налогом лекара. Пок. ГГ је упознала током вршења свог посла, а како су његове потребе за негом и помоћи другог лица биле по обиму и структури веће од оног које је могао да добија преко здравствене установе, почео је да приватно ангажује тужену да му помаже, ван радног времена. Потом се пок. ГГ упознао и са туженим ВВ, супругом

тужене ББ, кога је позивао када му је била потребна помоћ око купања и смештања у инвалидска колица. Мајка пок. ГГ, преминула је 2012. године, па је он остао сам, што му је тешко падало, а пошто није желео смештај у установу за стара лица, одлучио је да са туженима закључи уговор о доживотном издржавању. Претходно је закључење таквог уговора, понудио тужиоцу који, с обзиром на своје тадашње породичне прилике, није био у могућности да прихвати да се стара о стрицу на начин како је он то желео, а био је упознат са намером свог стрица да са туженима закључи предметни уговор. Пре закључења предметног уговора о доживотном издржавању, пок. ГГ је овластио тужену ББ да подиже новац са његових рачуна у банци. Према извештају ЕФГ Банке, пок. ГГ је лично, дана 08.07.2013. године, са свог рачуна подигао износ од 30.100 евра а приближна сума је истог дана уплаћена на рачун тужене ББ и орочена. То је урађено на основу договора пок. ГГ и тужене ББ, да новац буде на њеном рачуну како би га она подизала и трошила за ГГ потребе. Рачун на коме су та средства претходно била положена до 08.07.2013. године је обухваћен уговором о доживотном издржавању, којим је заснована заједница живота тужених и пок. ГГ, која је трајала до ГГГ смрти. Тужени су пок. ГГ сахранили након његове смрти у складу са одредбама уговора. Сагласност Центра за социјални рад за закључење предметног уговора није тражена.

Врховни касациони суд налази да су, код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови правилном применом материјалног права одбили тужбени захтев тужиоца како за утврђење тако и за тражене чинидбе.

Посебан случај ништавости уговора прописан одредбом члана 196. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр.46/95...6/2015), на ком тужилац заснива свој тужбени захтев за утврђење ништавости предметног уговора и његовог Анекса, односи се на ситуације у којима је давалац издржавања физичко или правно лице које се у оквиру свог занимања односно делатности стара о примаоцу издржавања (медицинско особље, болнице, различите агенције и слично), тако што је уговор ништав, ако претходно није добијена сагласност надлежног органа старатељства за његово закључење.

У време када је предметни уговор о доживотном издржавању закључен између тужених, као давалаца издржавања и пок. ГГ као примаоца издржавања, дана 26.11.2013. године, тужена ББ је била распоређена на радно место ...у Одељењу за ... са Одсеком за ... у Служби за ... почев од 01.11.2013. године, а због потреба тог одељења. То што је тужена ББ, претходно радила као патронажна сестра на Општини ... и тада обилазила тужиоца, као лице које је имало потребу за медицинским збрињавањем, није битна чињеница, имајући у виду да, у време када је предметни уговор о доживотном издржавању закључен она се више није старала о примаоцу издржавања у оквиру свог занимања, што значи да није била потребна сагласност надлежног органа старатељства за закључење тог уговора.

Неосновани су наводи ревизије тужиоца да је тужена ББ, знајући какво је имовино стање пок. ГГ, искористила његову болест и на преваран начин, а без сагласности органа старатељства, са њим закључила предметни уговор о доживотном издржавању. Супротно тим наводима ревизије тужиоца, предметни уговор о доживотном издржавању закључен је на основу сагласних воља примаоца издржавања и давалаца издржавања, а на основу дугогодишњих пријатељских и добрих комшијских односа а не злоупотребом функције стручног лица. Тужена ББ, као један

од давалаца издржавања, у време када је тај уговор закључен, није радила као патронажна сестра што значи да пок. ГГ, као прималац издржавања, није био у неједнаком положају у односу на њу, као даваоца издржавања. Ово посебно када се има у виду да други давалац издржавања, тужени ВВ, није био запослен као медицинско особље.

Ревидент у ревизији указује да је пок. ГГ, имао новац за своје издржавање, међутим, та чињеница није битна за одлучивање. Предметни уговор о доживотном издржавању закључен је пошто је примаоцу издржавању пок. ГГ, била неопходна помоћ, као инвалиду који није био у могућности да се сам о себи стара, па с тим у вези, уговорне обавезе тужених нису ни обухватале новчану помоћ примаоцу издржавања, већ само старање о његовом здравственом стању, хигијени, исхрани, одећи, обући и осталим потребама примерених лицу здравственог стања у ком је био прималац издржавања. Због тога се наводима ревизије тужиоца неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

На основу изложеног Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео у смислу одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић